

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

14 FEBRUARI 1990

WETSVOORSTEL

**houdende vrijstelling van de
presentiegelden toegekend aan de
leden van provincie- en
gemeenteraden en van de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn**

(Ingediend door de heer Léonard c.s.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De presentiegelden die aan de leden van provincie- en gemeenteraden en van openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden toegekend, moeten overeenkomstig de administratieve toelichting worden gerekend tot de inkomsten bepaald in artikel 20, 3°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB).

Die presentiegelden worden dus als bedrijfsinkomsten beschouwd en worden bij de andere tot die categorie behorende inkomsten van de leden van provincie- en gemeenteraden en van openbare centra voor maatschappelijk welzijn gevoegd.

Die inkomsten worden niet afzonderlijk belast en beïnvloeden derhalve de aanslagvoet die voor het geheel van de inkomsten geldt.

De verplichte aangifte van die presentiegelden en het feit dat ze tot de bedrijfsinkomsten worden gerekend, leidt tot de volgende paradox. Heel vaak vertegenwoordigt het presentiegeld slechts een gering bedrag dat het de betrokken mandataris zeker niet mogelijk maakt om de kosten die rechtstreeks verbonden zijn aan de uitoefening van zijn mandaat, te vergoeden. Op dat presentiegeld wordt echter de hoogste aanslagvoet toegepast aangezien het de hoogste schijf van de bedrijfsinkomsten vormt.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

14 FÉVRIER 1990

PROPOSITION DE LOI

**visant à immuniser les
jetons de présence alloués aux
membres des conseils provinciaux
et communaux et des centres publics
d'aide sociale**

(Déposée par M. Léonard et consorts)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les jetons de présence alloués aux membres des conseils provinciaux et communaux et des centres publics d'aide sociale doivent être rangés, selon le commentaire administratif, parmi les revenus visés à l'article 20, 3° du Code des impôts sur les revenus (CIR).

Ils sont donc considérés comme des revenus professionnels et viennent s'ajouter aux autres revenus de cette catégorie perçus par les conseillers provinciaux, communaux et de l'aide sociale.

Il ne sont pas soumis à une taxation distincte et influencent dès lors le taux global d'imposition.

La déclaration obligatoire de ces jetons de présence ainsi que leur insertion dans la catégorie des revenus professionnels aboutit au paradoxe suivant : bien souvent, ces jetons de présence représentent des sommes peu importantes qui ne permettent certainement pas au mandataire concerné de couvrir les frais directement liés à l'exercice de son mandat; or, ces jetons de présence sont frappés par le taux d'imposition le plus élevé puisqu'ils constituent la dernière tranche des revenus professionnels.

De uitoefening van de hier bedoelde mandaten moet uiteraard niet winstgevend zijn; ze zijn in de eerste plaats bedoeld als een dienst aan de bevolking. Het is echter wel rechtvaardig dat de presentiegelden voor de mandatarissen een billijke tegenwaarde vormen, als compensatie voor de tijd die ten dienste van de bevolking wordt gespendeerd. De toekenning van die presentiegelden mag in geen geval tot gevolg hebben dat de mandataris die lid is van een van de drie in het onderhavige voorstel bedoelde raden, bestraft wordt. In bepaalde gevallen echter kost de toekenning van presentiegelden aan de mandataris hem geld, zodat hij als gevolg van de uitoefening van zijn politiek mandaat een financieel verlies lijdt. Dat kan hem ertoe brengen te aarzelen om een dergelijk mandaat te aanvaarden. Zulks zal er zeker niet toe leiden dat de politieke mandaten ruimer toegankelijk worden.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de echtgenoot die geen bedrijfsinkomsten heeft. Door de wet van 7 december 1988 houdende hervorming van de inkomstenbelasting wordt een echtpaar in dat geval gelijkgesteld met een gezin met één bedrijfsinkomen, waardoor het de voordelen kan genieten die onlangs ten gunste van die categorie werden ingevoerd, met name vooral de splitsing en een aanzienlijke verlaging van de bedrijfsvoorheffing. Zoals hierboven reeds werd aangestipt, wordt het presentiegeld van een provincieraadslid, een gemeenteraadslid en een lid van de O.C.M.W.-raad gelijkgesteld met een bedrijfsinkomen. Indien een van die mandaten wordt uitgeoefend door de echtgenoot die geen bedrijfsinkomsten heeft, wordt dat echtpaar voortaan gelijkgesteld met een gezin met twee bedrijfsinkomsten en verliest het de voordelen die aan de eerstgenoemde categorie toegekend zijn.

Inzake de vermindering van de bedrijfsvoorheffing zullen de gevolgen het duidelijkst zijn, want die vermindering zal bijna onbestaande zijn. De belastingplichtige zal ze slechts twee jaar later opstrijken bij de ontvangst van zijn aanslagbiljet. Het is duidelijk dat de toekenning van wat presentiegeld daar niet tegen opweegt.

Wij wensen voorts de aandacht te vestigen op het feit dat krachtens een omzendbrief van de Minister van Financiën van 14 juni 1985, de burgemeesters, schepenen en voorzitters van de O.C.M.W.'s sinds het aanslagjaar 1986 (inkomsten van 1985), zonder enige verantwoording, van de inkomsten die voortvloeien uit hun mandaat een forfaitair bedrag aan bedrijfslasten mogen aftrekken dat gelijk is aan het bedrag van de wedde die de burgemeester, de schepen of de voorzitter van het O.C.M.W. van de kleinste gemeente van het Rijk ontvangt. Die forfaitaire bedragen worden elk jaar aangepast. Voor een burgemeester betekende dat 122 091 F in 1985 en 127 014 F in 1986; voor een schepen of een voorzitter van het OCMW 73 253 F in 1985 en 76 212 F in 1986. Voor provincieraadsleden, gemeenteraadsleden en leden van de OCMW-raad bestaat geen dergelijke regeling.

Certes, l'exercice de ces mandats ne doit pas être lucratif; ils sont avant tout destinés au service de la population. Il est néanmoins équitable que ces jetons de présence assurent aux mandataires une juste contrepartie du temps passé au service de la population. L'octroi de ces jetons de présence ne devrait en tout cas pas avoir pour effet de pénaliser le mandataire membre d'un des trois conseils visés dans la présente proposition. Or, il s'avère que dans certaines situations, l'allocation de jetons de présence coûte au mandataire qui subit ainsi une perte du fait de l'exercice de son mandat politique, ce qui peut l'amener à hésiter à assumer un tel mandat et ne plaide certainement pas en faveur d'un accès plus large aux fonctions politiques.

Ainsi en est-il du conjoint non attributaire d'un revenu professionnel. D'après les dispositions de la loi du 7 décembre 1988 portant réforme fiscale, ce couple est rangé dans la catégorie des ménages à un revenu professionnel et profite ainsi des règles édictées récemment en faveur de cette catégorie, à savoir principalement le splitsing et la réduction importante du précompte professionnel. Or, comme nous l'avons vu, les jetons de présence du conseiller provincial, communal et de l'aide sociale sont assimilés à des revenus professionnels. Par le fait de l'exercice d'un de ces mandats par le conjoint non attributaire de revenus professionnels, ce couple fera dorénavant partie de la catégorie des ménages à deux revenus et perdra ainsi les avantages liés à la première catégorie.

Les effets se feront essentiellement sentir au niveau de la réduction du précompte professionnel qui sera pratiquement inexistante et qui ne sera récupérée par le contribuable que deux ans plus tard lors de la réception de l'avertissement-extrait de rôle. Il faut bien constater que l'octroi de quelques jetons de présence n'en vaut pas la chandelle.

Nous voudrions également avoir égard au fait qu'en vertu d'une circulaire du Ministre des Finances du 14 juin 1985, depuis l'exercice d'imposition 1986 (revenus de 1985), les bourgmestres, échevins et présidents de CPAS peuvent déduire, sans plus amples justifications, des revenus attachés à leur mandat, un montant forfaitaire de charges professionnelles égal au montant du traitement perçu par le bourgmestre, l'échevin ou le président de CPAS de la plus petite commune du Royaume. Ces montants forfaitaires sont adaptés chaque année; ils se montaient à 122 091 F en 1985 et à 127 014 F en 1986 pour un bourgmestre, à 73 253 F en 1985 et à 76 212 F en 1986 pour un échevin et un président de CPAS. Rien de tel pour les conseillers provinciaux, communaux et de l'aide sociale.

Het onderhavige wetsvoorstel wil aan die onrechtvaardige en discriminerende toestand een einde maken. De weerslag op de begroting is te verwaarlozen gelet op het geringe bedrag van de presentiegelden.

Wij vestigen ten slotte de aandacht op het feit dat de presentiegelden die worden toegekend naar aanleiding van de uitoefening van een mandaat in een commissie van de raad, in een vereniging of in een intercommunale, niet onder de toepassing vallen van het onderhavige wetsvoorstel.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Artikel 41, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, opgeheven door artikel 6 van de wet van 4 augustus 1986, wordt opnieuw ingevoerd in de volgende redactie :

« § 3. Volledig vrijgesteld zijn de presentiegelden die de leden van provincieraden, gemeenteraden en de raden voor maatschappelijk welzijn ontvangen omwille van hun aanwezigheid op de plenaire vergaderingen van de genoemde raden ».

Art. 2

Deze wet treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 1991.

22 december 1989.

La présente proposition de loi a pour objet de mettre fin à ces situations iniques ou discriminatoires. Elle n'aura d'autre part que peu d'impact sur le budget en raison de la modicité de la plupart des jetons de présence.

Nous attirons enfin l'attention sur le fait que les jetons de présence alloués à l'occasion de l'exercice d'un mandat dans une commission du conseil, dans une association ou dans une intercommunale ne sont en rien visés par la présente proposition de loi.

A. LEONARD
J. MICHEL
Cl. EERDEKENS
E. VANKEIRSBILCK

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

L'article 41, § 3, du Code des impôts sur les revenus, abrogé par l'article 6 de la loi du 4 août 1986, est rétabli dans la rédaction suivante :

« § 3. Sont totalement immunisés les jetons de présence perçus par les membres des conseils provinciaux, communaux et de l'aide sociale en raison de leur présence aux réunions plénières desdits conseils ».

Art. 2

La présente loi entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 1991.

22 décembre 1989.

A. LEONARD
J. MICHEL
Cl. EERDEKENS
E. VANKEIRSBILCK